

I kwartał 2016

**KWARTALNA INFORMACJA O SYTUACJI OSÓB MŁODYCH
NA PODLASKIM RYNKU PRACY W KONTEKŚCIE REALIZACJI
PLANU GWARANCJI DLA MŁODZIEŻY
I KWARTAŁ 2016 R.**

**Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
2016**

AKTYWNOŚĆ I BIERNOŚĆ ZAWODOWA I EDUKACYJNA OSÓB MŁODYCH (15-24 LATA)

Tabela 1. Wybrane wskaźniki aktywności ekonomicznej osób młodych w wieku 15-24 lata w woj. podlaskim w ujęciu kwartalnym (wg BAEL)

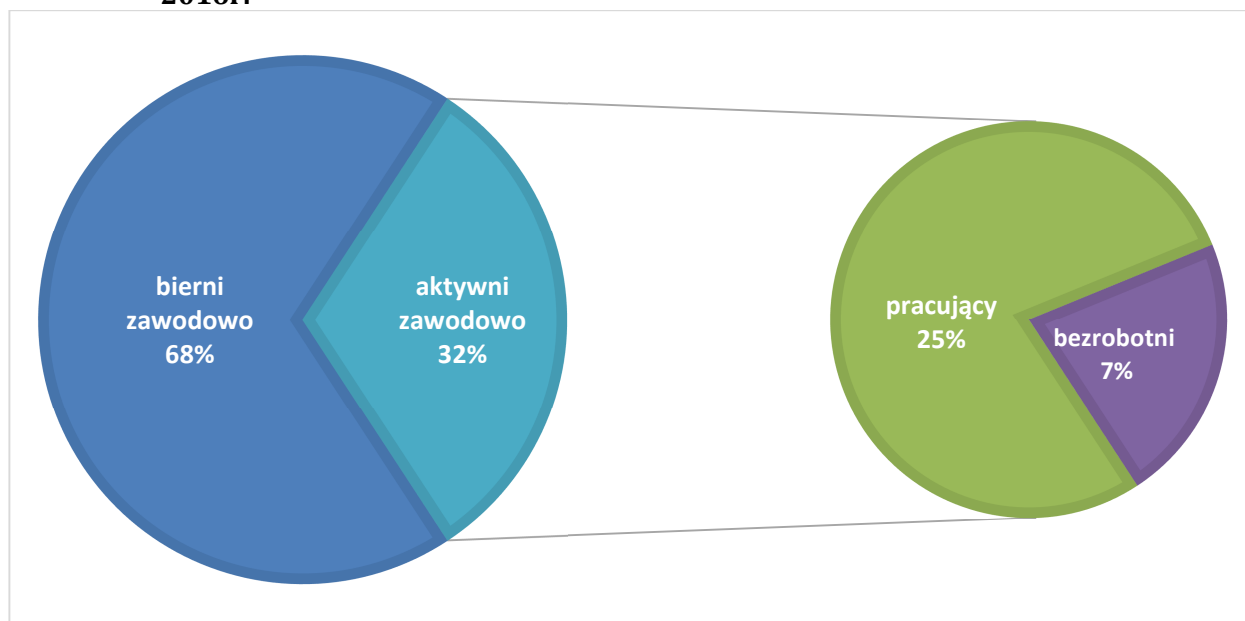
Ludność w wieku 15-24 lata	I kw. 2015	IV kw. 2015	I kw. 2016	I kw. 2016– I kw. 2015 (+/-)
Ogółem ludność w wieku 15-24 lata (tys. osób), w tym:	140	144	130	-10
Ludność bierna zawodowo (w tys. osób)	99	103	89	-10
Ludność aktywna zawodowo (w tys. osób)	41	41	41	b.zm.
Pracujące osoby młode (w tys. osób)	34	34	32	-2
Bezrobotne osoby młode (w tys. osób)	8	7	9	1
Współczynnik aktywności zawodowej (w %)	29,3	28,3	31,5	2,2pkt
Wskaźnik zatrudnienia (w %)	24,3	23,6	24,6	0,3pkt
Stopa bezrobocia osób (w %)	19,5	17,1	22,0	2,5pkt

Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy danych GUS, BDL oraz publikacji Urzędu Statystycznego w Białymstoku: "Aktywność ekonomiczna ludności w woj. podlaskim w I, IV kwartale 2015r. i I kwartale 2016r."

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- Podlaska młodzież, podobnie jak w kraju i Unii Europejskiej, znajduje się w trudnej sytuacji na rynku pracy. 9 tys. osób w wieku 15-24 lata pozostaje na bezrobociu, a 89 tys. jest biernych zawodowo, głównie ze względu na naukę. Młodzi charakteryzują się bardzo niską aktywnością zawodową, gdyż tylko 31,5% jest aktywnych zawodowo. Ich domeną jest również niski wskaźnik zatrudnienia – pracuje 24,6% osób młodych w wieku 15-24 lata, podczas gdy w przedziałach wiekowych 25-54 lata - aż 80,1% ludności.
- Młodzi są grupą najbardziej zagrożoną bezrobociem. Stopa bezrobocia wg BAEL w I kwartale 2016r.. w grupie osób w wieku 15-24 lata wyniosła 22,0% wobec 10,9% wśród osób w wieku 25-34 lata i 6,9% w grupie 35-44 lata.
- Na przestrzeni roku odnotowano pogorszenie sytuacji osób młodych, bowiem w porównaniu do IV kwartału 2015r. wartość stopy bezrobocia uległa zwiększeniu o 2,5 pkt. proc. Nadal nieczęsto realizowany jest model łączenia nauki z podejmowaniem pracy, nawet dorywczej czy sezonowej, a brak doświadczenia zawodowego jest jedną z największych barier w podjęciu stałej pracy w zawodzie.

Rysunek 1. Aktywność zawodowa osób młodych w wieku 15-24lata (wg BAEL) w I kwartale 2016r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Aktywność ekonomiczna ludności w woj. podlaskim w I kwartale 2016, ,
Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2016

Tabela 2. Bierność społeczna młodzieży NEET (Not in Employment, Education or Training), % udział w grupie wiekowej 15-34 w woj. podlaskim na tle Polski oraz Unii Europejskiej w 2015 roku

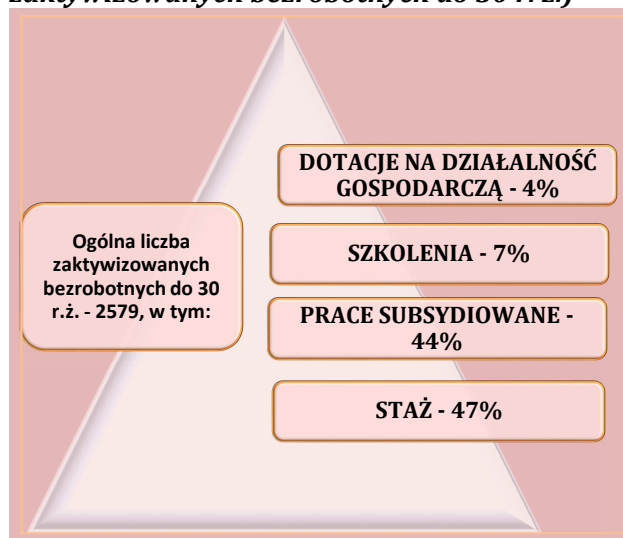
Opis grupy	2015		
	woj. podlaskie (w %)	Polska (w %)	UE 28 (w %)
Ze społecznego punktu widzenia istotną kwestią jest znalezienie odpowiedzi na pytanie, jaki w woj. podlaskim jest odsetek osób młodych, które nie uczą się, nie uzupełniają kwalifikacji ani nie pracują (z ang. <i>Not in Education, Employment, or Training</i> , tzw. <i>NEET`s</i>). Za osoby należące do tej grupy uznano młodych, którzy nie pracują i nie poszukują pracy, ponieważ są przekonani, że nie znajdują odpowiedniej, uważają, że wyczerpali wszystkie znane im możliwości znalezienia zatrudnienia, otrzymują zasiłek dla bezrobotnych i nie poszukują pracy z obawy przed jego utratą lub po prostu nie chcą pracować. Jednocześnie nie angażują się w aktywność nad podwyższaniem/zdobywaniem nowych kwalifikacji. W 2015r. w grupie wiekowej 15-34 lata niemal co 7 osoba młoda (16,1%) była bierna społecznie (NEET). Średnia dla Polski jest niższa o 0,3 pp. niż wskaźnik europejski.	15,2*	15,8	16,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy danych EUROSTAT.

*W związku z tym, że dane są publikowane z opóźnieniem, w zestawieniu ujęto ostatnie z możliwych do zaprezentowania wskaźników za 2014 rok.

AKTYWIZACJA OSÓB MŁODYCH – AKTYWNE PROGRAMY RYNKU PRACY

Rysunek 2. Dominujące formy aktywizacji osób młodych do 30 roku życia w I kwartale 2016 roku* (udział w ogólnej liczbie zaktywizowanych bezrobotnych do 30 r. ż.)

*Udział w liczbie zaktywizowanych bezrobotnych do 30 r. ż.

Młodzi są dominującą grupą wśród aktywizowanych bezrobotnych. W I kwartale 2016r. zaktywizowano 2,6 tys. bezrobotnych do 30 roku życia, co stanowiło 56,7% ogółu bezrobotnych objętych aktywnymi programami rynku pracy (1135 osób młodych zatrudniono na miejscach pracy subsydiowanej, 191 młodych bezrobotnych skierowano na szkolenia, 1199 na staże u pracodawcy, 44 do prac społecznie użytecznych oraz 10 do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych; nie było skierowań na miejsca przygotowania zawodowego dorosłych).

Popularną formą aktywizacji osób młodych, ale również oznaką przedsiębiorczości osób młodych, jest skłonność do podejmowania działalności gospodarczej. Z powodu podjęcia działalności gospodarczej w I kwartale 2016r. wyłączono z ewidencji bezrobotnych 111 osób młodych do 30 r. ż.

BEZROBOCIE REJESTROWANE OSÓB MŁODYCH

Tabela 3. Wybrane wskaźniki bezrobocia osób młodych w wieku do 30 roku życia w woj. podlaskim w ujęciu kwartalnym (bezrobocie rejestrowane)

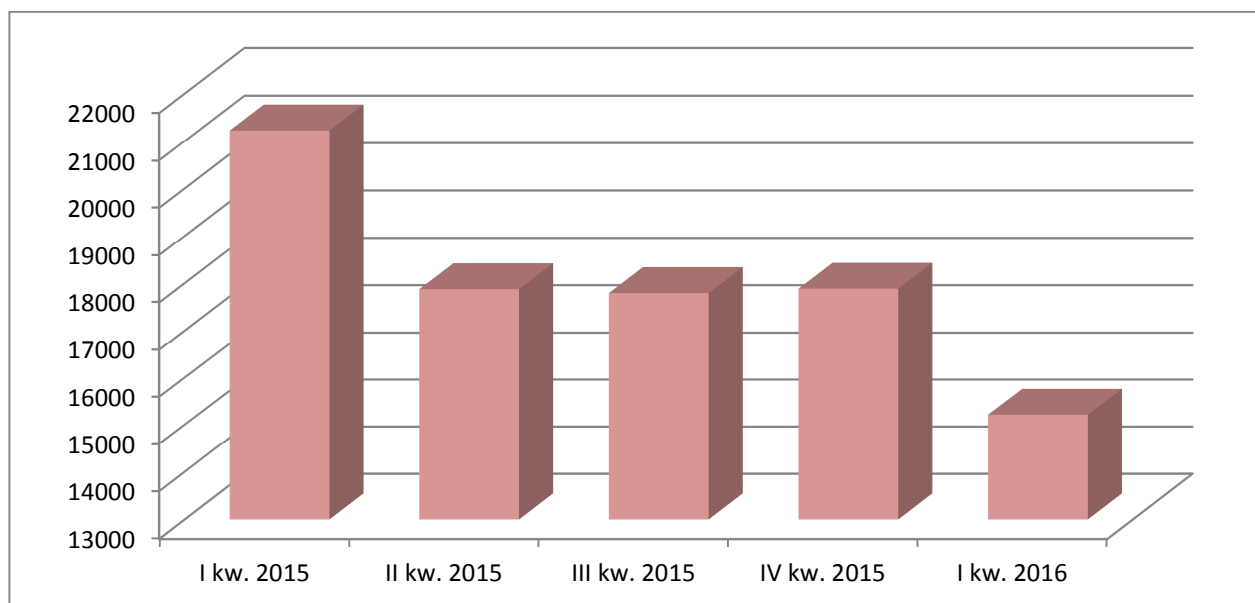
Wyszczególnienie	I kwartał 2015		IV kwartał 2015		I kwartał 2016		I kw. 2016 - I kw. 2015 (+/-)	
	liczba osób	% w ogółem	liczba osób	% w ogółem	liczba osób	% w ogółem	w liczbach	w %
Bezrobotni ogółem	62228	100,0%	55019	100,0%	56242	100,0%	-5986	-9,6%
Bezrobotni w wieku do 30 r. ż.,	21224	34,1%	17882	32,5%	18002	32,0%	-3222	-15,2%
w tym:		100,0%		100,0%		100,0%		
• Do 25 roku życia	11029	52,0%	9233	51,6%	8970	49,8%	-2059	-18,7%
• Kobiety	10080	47,5%	8705	48,7%	8665	48,1%	-1415	-14,0%
• Z wykształceniem poniżej średniego	7195	33,9%	6134	34,3%	6321	35,1%	-874	-12,1%
• Z wykształceniem wyższym	4227	19,9%	3660	20,5%	3466	19,3%	-761	-18,0%
• Bez stażu pracy	8967	42,2%	7593	42,5%	7057	39,2%	-1910	-21,3%
• Długotrwale bezrobotni	9965	47,0%	8255	46,2%	8173	45,4%	-1792	-18,0%
• Osoby niepełnosprawne	408	1,9%	369	2,1%	366	2,0%	-42	-10,3%
• Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej	154	0,7%	254	1,4%	261	1,4%	107	69,5%
• Osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r.ż.	3570	16,8%	3387	18,9%	3497	19,4%	-85	-2,4%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W końcu I kwartału 2016r. w urzędach pracy woj. podlaskiego zarejestrowanych było 18,0 tys. osób do 30 roku życia, co stanowiło 32,0% ogółu bezrobotnych. Na przestrzeni roku liczebność bezrobotnej młodzieży zmniejszyła się o 3,2 tys. osób, tj. o 15,2% (przy spadku ogólnej liczby bezrobotnych o 9,6%). Było to częściowo wynikiem lekkiego ożywienia na rynku pracy, które przejawiało się przede wszystkim wyższą liczbą ofert pracy, jakimi dysponowały urzędy pracy, a także objęcia aktywizacją zawodową większej grupy osób młodych.
- W końcu I kwartału 2016r. bezrobotne młode kobiety były w mniejszości (48,1%). W porównaniu do poprzedniego kwartału udział procentowy kobiet wśród wszystkich bezrobotnych do 30 roku życia zmniejszył się o 0,6 pp.
- Niższy poziom kwalifikacji (poniżej wykształcenia średniego) młodzieży jest barierą podjęcia satysfakcjonującej, dobrze płatnej pracy, co dotyczyło 35,1% młodych osób (nieco ponad 6 tys.) zarejestrowanych w PUP w końcu I kwartału 2016r.; odsetek ten z kwartału na kwartał rośnie.
- Brak doświadczenia zawodowego to również istotne utrudnienie w aplikowaniu o większość oferowanych miejsc pracy. W końcu I kwartału 2016r. żadnego stażu pracy nie posiadało 39,2% młodych osób (7,1 tys.), jednakże odsetek ten zmniejszył się zarówno w stosunku do zanotowanego rok wcześniej, jak i w końcu poprzedniego kwartału.
- Udział osób młodych długotrwale bezrobotnych wyniósł 45,4% i w porównaniu do poprzedniego kwartału się zmniejszył o 0,8 pp.
- Wśród osób bezrobotnych przed 30. rokiem życia nastąpił wzrost liczby osób młodych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. W końcu I kwartału 2016 roku stanowili oni 1,5% młodych bezrobotnych. Jest to dwukrotnie większy udział niż w analogicznym okresie roku ubiegłego.
- W końcu I kwartału 2016r. udział młodych osób z niepełnosprawnością wyniósł 2,0% (366 osób) i nie ulegał znaczącym wahaniom na przestrzeni roku.
- Rodzicielstwo młodych osób, w szczególności kobiet, może sprzyjać powstawaniu tzw. zjawiska NEET, czyli nieuczestniczenia w edukacji formalnej bądź szkoleniach, niepodejmowania zatrudnienia, a w dalszej kolejności nawet wykluczenia z rynku pracy. Potwierdzają to wyniki badań panelowych realizowanych przez Eurostat, ale również badania regionalne. W takiej sytuacji znajdują się podlascy młodzi rodzice posiadający co najmniej jedno dziecko wymagające opieki do 6 roku życia lub niepełnosprawne do 18 roku życia. W rejestrach powiatowych urzędów pracy w końcu I kwartału 2016r. znalazło się 3,5 tys. takich osób, tj. 19,3%, a ich udział wzrósł w porównaniu do zanotowanego w końcu I kwartału 2015 roku o 2,6 pp.
- Powiązanie systemu edukacji z rynkiem pracy w kontekście zapewnienia ciągłości aktywizacji edukacyjnej i zawodowej osób młodych jest istotne z punktu widzenia przeciwdziałania bezrobociu najmłodszych zasobów siły roboczej. W końcu I kwartału 2016r. w rejestrach podlaskich urzędów pracy zarejestrowanych było 2,7 tys. bezrobotnych młodych ludzi w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (4,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych). Na przestrzeni roku nastąpił spadek liczebności tej grupy o 589 osób (o 18,1%).
- Liczba miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej zgłoszonych przez podlaskich pracodawców do urzędów pracy w I kwartale 2016r. wyniosła 4,6 tys., i w porównaniu do analogicznego okresu w 2015 roku wzrosła o 260, czyli o 6,0%. Pracodawcy zgłosili również 3,2 tys. miejsc aktywizacji zawodowej (w tym 2,7 tys. miejsc stażu, 0,5 tys. miejsc pracy społecznie użytecznej i 2 na miejsca przygotowania zawodowego u pracodawcy), tj. o 10,6% więcej niż w I kwartale 2015r. Oferty stażu stanowiły 83,2% wszystkich ofert pracy zgłoszonych przez pracodawców w I kwartale 2016 r. Łącznie osoby bezrobotne i poszukujące pracy miały w I kwartale 2016r. do dyspozycji 7,8 tys. ofert pracy, tj. o 0,6 tys. ofert. (o 7,8%) więcej niż w roku poprzednim.

Rysunek 3. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w wieku do 30 r. ż. w okresie I kwartał 2015r. – I kwartał 2016r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

**WARTOŚCI WSKAŹNIKÓW ZREALIZOWANYCH W RAMACH GWARANCJI
DLA MŁODZIEŻY W WOJ. PODLASKIM W I KWARTALE 2016 ROKU WRAZ
Z KOMENTARZEM**

Tabela 4. Wartości wskaźników zrealizowanych w ramach Działania 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy - projekty pozakonkursowe. Podziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój(PO WER 2014-2020).

Opis	2015	2016	
	Ogółem	Ogółem	I kwartał
Wskaźniki produktu			
Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	1079	0	0
Liczba osób poniżej 30 lat z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	59	0	0
Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w Programie	2614	0	0
Wskaźniki rezultatu			
Liczba osób poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	58	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Informacji kwartalnej z realizacji PO WER” sporządzonej przez WUP w Białymstoku.

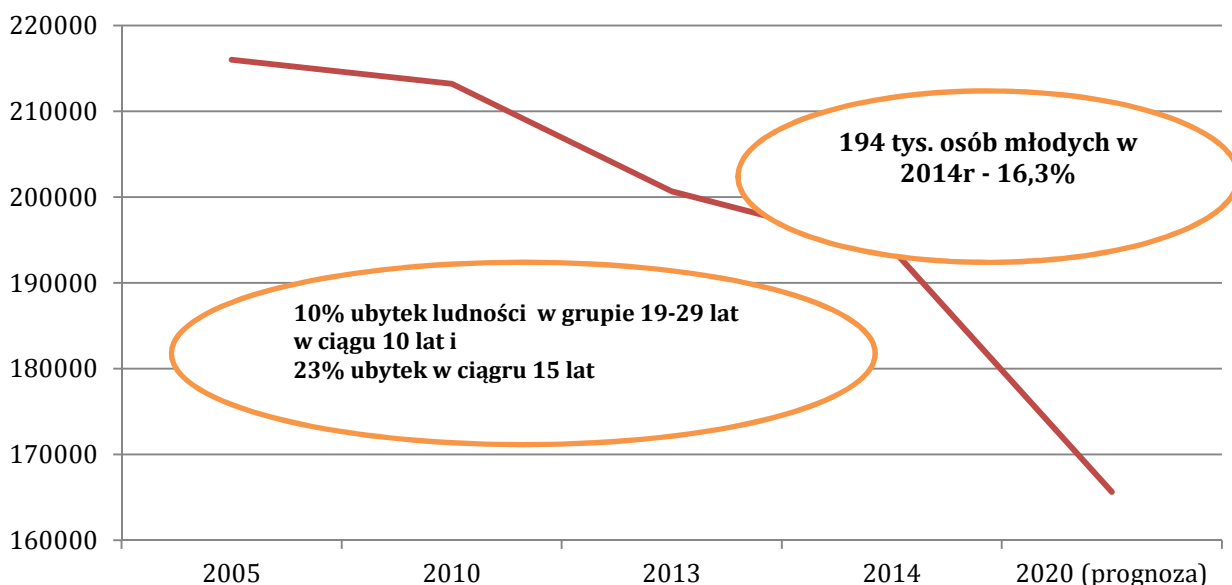
KOMENTARZ ANALITYCZNY

W I kwartale 2016 r. podobnie jak w roku ubiegłym rozpoczęły się projekty realizowane przez powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego. Projekty te są finansowane z PO WER 2014-2020 w ramach Działania 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy - projekty pozakonkursowe; Podziałania 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego. Wspomniane przedsięwzięcia wdrażane są zgodnie ze standardami określonymi w Planie Gwarancji dla Młodzieży. Pomimo, że realizacja projektów przez pup rozpoczęła się w I kw. 2016r., to jednak brak jest szczegółowych danych, które odzwierciedlają stopień realizacji założonych wskaźników w tym okresie. Wskazany brak danych wiąże się ze sposobem rozliczania przedmiotowych projektów, jaki został przyjęty w 2016 r.

PROGNOZA DEMOGRAFICZNA OSÓB MŁODYCH W WOJ. PODLASKIM

Rysunek 4. Młodzi mieszkańcy woj. podlaskiego w latach 2005-2020 (19-29 lat) - prognozy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy danych GUS, BDL.

Opracowanie:

Wydział Badań i Analiz

Wydział Wdrażania PO WER

WUP w Białymstoku

Sierpień 2016r.